Obsluha křovinořezu (kód: 41-080-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Lesní dělník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Používání osobních ochranných pracovních pomůcek a dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s křovinořezem	2
Údržba křovinořezu	2
Obsluha křovinořezu	2
Vyhotovování výkazů o práci s křovinořezem	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Používání osobních ochranných pracovních pomůcek a dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s křovinořezem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit význam použití a vybrat osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP) pro práci s křovinořezem a popsat podmínky způsobilosti osoby pro obsluhu křovinořezu v souladu s Nařízením vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků a podle Nařízení vlády č. 339/2017 Sb. o bližších požadavcích na způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru, v platném znění	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Ukázat bezpečnostní prvky křovinořezu a popsat jejich funkci	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést zásady manipulace s pohonnými hmotami z pohledu BOZP, požární ochrany a ochrany životního prostředí	Ústní ověření
d) Popsat zásady BOZP při přepravě křovinořezu a předvést jeho nesení, nastavení závěsných popruhů a bezpečný postoj při práci	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat zásady BOZP při práci s křovinořezem, uvést bezpečnostní rizika pro konkrétní pracoviště a způsob jejich eliminace	Ústní ověření
f) Popsat zásady první pomoci při úrazech způsobených při práci s křovinořezem	Ústní ověření
g) Provést provozní kontrolu bezpečnosti křovinořezu a předvést jeho startování	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba křovinořezu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat konstrukci křovinořezu a vyjmenovat přehled nejčastějších poruch a jejich odstraňování	Ústní ověření
b) Vyjmenovat pracovní části křovinořezu a popsat jejich použití	Ústní ověření
c) Předvést denní údržbu křovinořezu podle návodu výrobce	Praktické předvedení
d) Předvést týdenní údržbu křovinořezu podle návodu výrobce	Praktické předvedení
e) Předvést měsíční údržbu křovinořezu podle návodu výrobce	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha křovinořezu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést vyžínání pruhů, plošek a celoplošné vyžínání s důrazem na nepoškození cílových dřevin nebo jiných určených prvků	Praktické předvedení
b) Předvést odstranění nežádoucích nárostů a výřez nežádoucích dřevin s určením vhodného pracovního postupu a nástroje	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Vyhotovování výkazů o práci s křovinořezem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit záznam o provozu, provedených opravách a kontrolách křovinořezu	Praktické předvedení
b) Vyplnit pracovní výkazy	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/lesni-delnik#zdravotni-zpusobilost).

U kompetence „Obsluha křovinořezu“ u kritérií a) a b) uchazeč poseká porosty na pozemku o ploše minimálně 30 m^2.

U kompetence „Údržba křovinořezu“ kritéria c) se rozumí denní údržbou zpravidla:
- vnější očištění křovinořezu,
- vyčištění sacích otvorů vzduchového filtru,
- vyčištění používaného nástroje a ochranného krytu,
- výměna žací struny na používané strunové hlavě,
- kontrola stavu přítlačné matice, kotouče, zakracovacího nože a strunové hlavice,
- ostření listových nožů a pilových kotoučů.

U kompetence „Údržba křovinořezu“ kritéria d) se rozumí týdenní údržbou zpravidla:
- očištění, kontrola a seřízení zapalovací svíčky,
- očištění žeber válce a ventilátoru,
- vyčištění vzduchového filtru,
- kontrola šroubových spojů,
- doplnění vazelíny v kuželovém soukolí.

U kompetence „Údržba křovinořezu“ kritéria e) se rozumí měsíční údržbou zpravidla:
- kontrola startovací zařízení,
- vypláchnutí benzinové nádrže.

U kompetence „Vyhotovování výkazů o práci s křovinořezem“ kritéria b) se pracovními výkazy rozumí:
- výkazy o provedené práci a docházce pracovníka.

Zkouška proběhne ve dvou částech, a to v praktické a teoretické. Praktickou část je nutné absolvovat v porostu a na pracovišti s přiměřeným technickým zázemím (dílna, přístřešek apod.), kde je možné ověřit uvedené znalosti a dovednosti práce s křovinořezem.
Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě, časovému hledisku zvládání předváděných operací a dodržování platných norem a legislativních požadavků. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.
Zkoušený je povinen být vybaven předepsanými osobními ochrannými pracovními pomůckami (OOPP) podle nařízení vlády č. 495/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oborech vzdělání zaměřených na lesnictví, zemědělství nebo zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti související s prací s křovinořezem.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání zaměřených na lesnictví, zemědělství nebo zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti související s prací s křovinořezem nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku vyučujícího práci s křovinořezem.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesnictví, zemědělství nebo zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti související s prací s křovinořezem nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku vyučujícího práci s křovinořezem.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na lesnictví, zemědělství nebo zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti související s prací s křovinořezem nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku vyučujícího práci s křovinořezem.
e) Profesní kvalifikace 41-080-E Obsluha křovinořezu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti související s prací s křovinořezem.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- pracoviště s technickým zázemím (dílna, přístřešek) umožňující provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost
- pozemek s porostem o ploše minimálně 30 m^2
- křovinořez
- pracovní nástroje křovinořezů (struny, nože, pilové kotouče atd.)
- nářadí k údržbě křovinořezu
- pohonné hmoty a provozní kapaliny
- návod k obsluze křovinořezu
- formuláře pro vedení záznamů o provozu a práci s křovinořezem, pracovní výkazy

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 4 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Hanušovická lesní, a. s.
Hradecká lesní a dřevařská společnost, a. s.
Ing. Milan Hron, OSVČ
LESMA, spol. s r. o.
Lesy Jedlí, s. r. o.
Střední škola hospodářská a lesnická Frýdlant, příspěvková organizace
Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství
Lesní společnost Broumov Holding, a. s.